

МЕДИА МОНИТОРИНГ

04 ЮНИ 2026 г.

Член на:

Bureau of
International Recycling

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА
Съюз на българския бизнес

Източник: [ДИР](#)

Заглавие: Целите на ЕС и реалността на пазара: Скрилите дефекти и бъдещето на механизма СВAM

Институции, евродепутати и представители на индустрията очертаха предизвикателствата пред въвеждането на новия въглероден данък по време на Green Transition Forum 6.0

Линк: <https://business.dir.bg/ikonomika/tselite-na-es-i-realnostta-na-pazara-skritite-defekti-i-badeshteto-na-mehanizma-svam>

Текст: Механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите (СВAM) е представян като амбициозен инструмент по пътя към климатична неутралност, но предизвиква сериозни противоречия относно своето практическо приложение. Докато институциите виждат в него катализатор за глобалната декарбонизация и

защита от нелоялна конкуренция, индустрията предупреждава за несъвършенства в регулацията, риск от фалити и пренасочване на инвестиции към трети страни.

Това заявиха участниците, които очертаха редица предизвикателства пред архитектурата на новия въглероден данък, в панела "Механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите в действие: Осигуряване на лоялна конкуренция по време на декарбонизацията на световната търговия" на Green Transition Forum 6.0 - най-голямата платформа в Централна и Източна Европа за дискусии по устойчиво развитие и икономическа трансформация.

GTF 6.0 е организиран от Dir.bg и се провежда от 1 до 5 юни в София. С годините той се утвърди като единствената конференция в източноевропейска столица, която събира на едно място световни лидери, водещи икономисти и представители на индустрията в контекста на необходимостта от дълбоки реформи.

Модератор на панела беше Генеди Кондарев, енергиен анализатор, Изследователски център за енергетика на Черно море, а участници - Висенте Уртадо Роа, ръководител на отдел СВAM, Енергия и зелено данъчно облагане, Европейска комисия; Радан Кънев, евродепутат, ENVI; Филип Ромбаут, съсобственик и председател на Съвета на директорите, Агрополихим АД; Константин Стаменов, председател на Управителния съвет на БФИЕК; Михнеа Къцуци, изпълнителен директор, Energy Policy Group; **Здравко Биков, председател на Управителния съвет на Българска асоциация по рециклиране**; Росен Папазов, главен изпълнителен директор, Holcim; изпълнителни директори на водещи индустрии.

В ролята си на модератор енергийният анализатор Генеди Кондарев откри дискусиата, посочвайки, че СВAM е изцяло нов инструмент с ключово значение. Според него основната идея на механизма е да осигури защита на европейската индустрия и вътрешния пазар от конкуренцията на държави, които не налагат цена върху въглерода.

Той обърна внимание, че фокусът на регулацията пада върху най-уязвимите и енергоемки индустрии извън ЕС, като производството на цимент, стомана и алуминий, а това са едни от секторите, които понасят най-голямата тежест от трансформацията и изискват специално внимание.

"Знаехме, че тук ще се проведе много разгорещен дебат. СВAM е нов инструмент, който влезе в сила тази година с идеята да осигури допълнителна защита на европейската индустрия от нелоялна конкуренция", обобща Кондарев пред препълнената зала.

Включвайки се онлайн от Брюксел, ръководителят на отдел СВAM в Европейската комисия Висенте Уртадо Роа обясни времевата рамка на механизма. Той посочи, че до края на 2025 г. системата се намира в преходен период за събиране на данни, което ще позволи тя да бъде прецизирана преди пълното ѝ финансово активиране.

Представителят на ЕК очерта плановете за поетапно разширяване на обхвата на СВAM, включително евентуално добавяне на химическата индустрия и таксуване на непреките емисии при стоманата. Роа информира и за подготовката на временен фонд за декарбонизация.

"Уверете се, че сте оторизиран декларатор по СВAM, когато надхвърляте 50 тона годишно. В противен случай стоките няма да могат да преминат през митницата", обърна се директно към бизнеса Роа, съветвайки компаниите да планират паричните си потоци.

Евродепутатът Радан Кънев коментира, че СВAM е приет набързо в отговор на премахването на безплатните квоти. Поради несъвършенствата на първоначалния текст Европейският парламент е започнал работа по първата партида от изменения.

Кънев откри проблема с "пренасочването на ресурси", при което трети страни могат да произвеждат зелени стоки специално за Европа, но да запазят замърсяващите си практики. Той обърна внимание и на несигурността, която евентуално спиране на СВAM за определени сектори би създадо.

"Без решение за износа СВAM просто няма да проработи. Временният фонд за декарбонизация не е ясно насочен към износа, така че имаме проблем тук", категоричен беше Кънев относно липсата на защита за експортно ориентираната европейска индустрия.

Филип Ромбаут, съсобственик и председател на Съвета на директорите на "Агрополихим" АД, изрази категорично несъгласие с механизма, определяйки го като "данъчно облагане със задна дата". Според него системата поставя бизнеса в условия на непредсказуемост поради неясни разходи и кратки срокове.

Ромбаут прогнозира, че капиталовите разходи за преход към зелен амоняк, съчетани със СВAM, ще доведат до затварянето на 30% от европейския капацитет в сектора. Той отбеляза, че тази тежест вече принуждава компаниите да изнасят производството си към САЩ.

"Зеленият преход няма да се случи с червени финансови резултати особено когато са написани с кръвта на фермерите", заяви Ромбаут и призова средствата да се насочат към фонд за зелен водород вътре в Европа.

Заместник изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) Веселина Рошлева отчете, че процесът по прилагане на СВAM в България протича нормално. Тя посочи, че агенцията е на финалния етап в процедурата по одобряване на вносителите.

Рошлева представи статистика, според която от общо около 800 подадени заявления, 650 вече са получили официално одобрение от институцията. Тя обясни, че предстоят тримесечни прегледи на количествата внос и задълбочени засечки на данните.

"Установихме механизъм с Агенция "Митници", с който много бързо можем да правим проверките, които са необходими. Така че мога да кажа, че към момента нещата са сравнително спокойни и вървят добре", заяви Рошлева.

Председателят на Управителния съвет на БФИЕК Константин Стаменов предупреди за реалната опасност от заобикаляне на правилата при вноса на ключови суровини. Той отбеляза, че ако въглеродният данък бъде избягван чрез вратички, това ще доведе до фалити на местни предприятия.

Стаменов обърна специално внимание на тежестта на локалния пазар на електроенергия. Той цитира данни, според които българската индустрия плаща с над 1 милиард евро повече спрямо цените на спот пазара във Франция.

"Третите страни, които нямат ЕСТЕ, разполагат с адвокати и начини да избегнат плащането на данъка. Какъв е планът за извънредни ситуации, ако този сложен данък не проработи", попита представителите на институциите Стаменов.

Изпълнителният директор на Energy Policy Group Михнеа Къцуци изрази позиция, че СВAM може да бъде по-ефективен стимул за преход от системата на безплатни квоти. Според него старите механизми са запазвали статуквото, без да генерират реални инвестиции.

Въпреки това анализаторът отбеляза, че европейската индустрия губи позиции не само заради въглеродната цена, но и заради дълбокия структурен дефицит на изкопаеми горива. Той коментира и геополитическите ефекти върху енергийния пазар в Югоизточна Европа.

"Тласкаме Западните Балкани далеч от нас в момент, когато трябва да ги интегрираме. Условието за освобождаване от СВAM за електроенергийния сектор са много строги", предупреди Къцуци относно вноса на електроенергия.

Здравко Биков, председател на УС на Българската асоциация по рециклиране, посочи дефект в регулацията, който създава пречки пред европейското производство на стомана. Той обясни, че третирането на металните отпадъци като суровина с нулеви емисии отваря вратичка за заобикаляне на механизма.

Биков даде пример с производители в Турция, които произвеждат стомана от скрап и я внасят в Европа без такса. Това предизвиква масивен износ на европейски скрап навън, което повишава цените за зелената индустрия в ЕС, отбеляза той.

"Това обаче ще унищожи 50% от рециклиращата индустрия в България, защото 50% от нашия скрап отива в Турция", коментира Биков евентуалните административни опити на Европа да спре износа на суровината.

Главният изпълнителен директор на Holcim България Росен Папазов сподели перспективата на циментовата индустрия, отбелязвайки, че секторът инвестира в декарбонизация от две десетилетия. Той посочи, че заводът им в България се нарежда сред водещите 10% в света по нисък въглероден отпечатък.

Папазов настоя, че за да бъде ефективен, СВAM трябва да гарантира равни конкурентни условия между местните производители и вносителите. За целта той определи като наложително създаването на прозрачен публичен регистър.

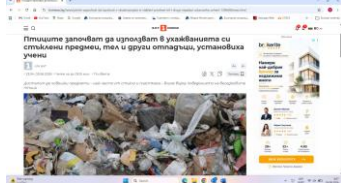
"Това създава възможност за така наречените гратисчии - компании, които внасят и след това изчезват, без да платят таксата. Решението е банкови гаранции за вносителите", предложи Папазов, коментирайки времето разминаване между момента на вноса и реалното плащане.

[Източник: БНТ](#)

Заглавие: Птиците започват да използват в ухажванията си стъклени предмети, тел и други отпадъци, установиха учени

Достъпът до човешки предмети – най-често от стъкло и пластмаса – влияе върху поведението на беседковите птици

Линк: <https://bntnews.bg/news/pticite-zapochvat-da-izpolzvat-v-uhazhvaniyata-si-stakleni-predmei-tel-i-drugi-otpadaci-ustanoviha-ucheni-1396660news.html>

Текст: Човешките боклуци оказват въздействие върху природата като пример за това е, че птици ухажват половинките си със стъклени предмети, тел и дори с белезници играчки, установиха учени, съобщи „Дейли мейл“.

Видеокадри показват как беседкови птици в Австралия използват отпадъци, за да украсяват „беседките“ си и да привличат партньори. Изследователи от Университета на Ексетър отбелязват, че тези птици включват цветни пластмасови предмети в сложните си тунели от съчки, клони, треви и листа, наречени „беседки“, което е доказателство за прякото въздействие на отпадъците върху природата.

Снимки и видеоклипове, споделени от изследователите, показват, че в „беседките“ има всичко – от шишенца за лекарства до пластмасови спортни протези за зъби и дори белезници играчки. Тревожното е, че дългосрочното въздействие на тези предмети върху птиците остава неясно, допълва „Дейли мейл“.

„Нашето проучване показва, че достъпът до човешки предмети – най-често от стъкло и пластмаса – влияе върху поведението на беседковите птици. Все още не знаем дали това има отрицателно или положително въздействие върху тях, но е напомняне за това как човешката дейност променя естествения свят по странни начини“, казва д-р Лора Кели, която участва в изследването.

Беседковите птици се срещат в цяла Австралия и Нова Гвинея и са известни със сложните „къщички“, които мъжките изграждат, за да ухажват женските.

„Нашите наблюдения показват, че беседковите птици в градска среда използват най-различни предмети, изхвърлени от хората. Стъклото, пластмасата и телта бяха сред честите предмети, но открихме също така чифт белезници, шишенца от лекарства в „беседките“ в близост до болница, както и флуоресцентни предмети и спортни протези за зъби в район близо до игрище за футбол“, разкрива Еванс.

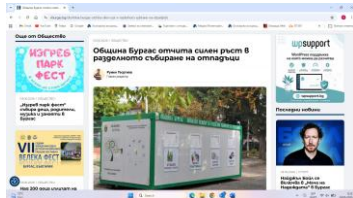
Установено е, че в града птиците събират предмети с по-ярки червени декорации и по-бледи, матови зелени отпадъци. Изследователите предполагат, че това може да е свързано с особеностите на зрението при женските птици.

„Нашето проучване не оценява дали женските предпочитат по-впечатляващите предмети, събрани в градските райони, но ентусиазмът, с който мъжките ги събират, подсказва, че това е твърде вероятно“, добавя Кейтлин Еванс. „Дори в селските райони птиците намират предмети, изработени от човека. В този случай смятаме, че те тършуват из кофите за боклук и гаражите на фермите, а също така обират и гнездата на други мъжки птици“, казва Еванс.

Източник: Община Бургас

Заглавие: Община Бургас отчита силен ръст в разделното събиране на отпадъци

Линк: <https://vburgas.bg/obshtina-burgas-otchita-silen-ryst-v-razdelното-sybirane-na-otpadytsi/>

Текст: Разделното събиране на отпадъци в Бургас отчита сериозен напредък през 2025 г., като активността на гражданите води до реални резултати за по-чиста градска среда.

Община Бургас отправя благодарност към жителите на града за постигнатите високи резултати в управлението на отпадъците и опазването на околната среда. Разделното събиране от самите граждани има пряк положителен ефект върху градската среда, тъй като намалява замърсяването, осигурява качествени суровини за рециклиране и ограничава количеството отпадъци, които се депонират.

По повод 5 юни, Световния ден на околната среда, Община Бургас кани гражданите да се присъединят към официалната церемония по награждаване на най-активните участници в кампанията за разделно събиране чрез мобилните центрове на общината.

Събитието ще се проведе на 6 юни 2026 г. от 10:30 ч. пред спортна зала „Младост“ в ж.к. „Славейков“, от страната на парка. Организаторите молят участниците да пристигнат 10-15 минути по-рано. Церемонията ще съвпадне с официалното откриване на обновеното спортно съоръжение след извършения основен ремонт.

346 тона разделно отчетени отпадъци през 2025 г.

През 2025 г. чрез системата от 21 мобилни центъра на територията на община Бургас са събрани 346 тона разделно отчетени отпадъци. Това е с 45 тона повече спрямо 2024 г. и показва нарастваща ангажираност на гражданите към разделното събиране и устойчивото управление на отпадъците.

В изпълнение на общинската политика за насърчаване на екологично отговорното поведение Община Бургас ще награди първите десет участници, събрали най-много точки през 2025 г. Наградите са осигурени с любезното съдействие на А1 България.

В знак на признание към усилията на всички останали жители, включили се в кампанията, ОП „Чистота Еко“ ще предостави по 5 литра висококачествен сертифициран компост, произведен в предприятието, на всеки участник, събрал над 2000 точки през годината. За всеки следващи 2000 точки ще бъдат предоставяни допълнителни 5 литра компост.

Отличените участници в кампанията

Първото място заема Стоян Митев с 39 636 точки, натрупани чрез мобилен център №17 в ж.к. „Славейков“. Той ще получи пречиствател за въздух.

Сред отличените граждани са още:

Христо Неделчев – 34 758 точки, робот за почистване на прозорци;

Силвия Горанова – 33 141 точки, AI апарат за кръвно налягане;

Стоян Деспотов – 32 609 точки, ваучер за „Технополис“ на стойност 100 евро;

Недка Шопова – 21 473 точки, ваучер за „Технополис“ на стойност 100 евро;

Мима Ванева – 20 313 точки, ваучер за „Технополис“ на стойност 50 евро;

Цвета Маринова – 18 641 точки, ваучер за „Технополис“ на стойност 50 евро;

Ивилина Василева – 16 802 точки, ваучер за „Технополис“ на стойност 25 евро;

Ремзие Чобан – 14 480 точки, ваучер за „Технополис“ на стойност 25 евро;

Ивелина Николова – 12 429 точки, ваучер за „Технополис“ на стойност 25 евро.

Победителят в кампанията Стоян Митев е натрупал близо 40 000 точки чрез мобилен център №17 в ж.к. „Славейков“. Именно този мобилен център е и най-активният на територията на общината през 2025 г.

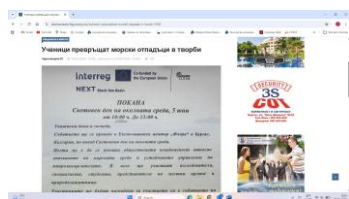
Община Бургас и ОП „Чистота Еко“ благодарят на всички граждани, които с ежедневните си действия допринасят за по-чиста, по-зелена и по-устойчива градска среда.

Активното участие на жителите показва, че отговорното отношение към отпадъците и природата води до измерими резултати. Благодарение на гражданската ангажираност Бургас продължава да се развива като модерен европейски град с висока екологична култура и грижа за бъдещите поколения.

Източник: Chernomorie-bg

Заглавие: Ученици превръщат морски отпадъци в творби

Линк: <https://chernomorie-bg.com/post/uchenici-prevrashatat-morski-otpadaci-v-tvorbi-3182>

Текст: Ученици от бургаското Националното училище за музикално и сценично изкуство "Ппоф. Панчо Владигеров" ще превърнат морски отпадъци в творби. Те ще участват в отбелязването на Световния ден на околната среда. Събитието ще се проведе на 5-ти юни във времето от 10.00 до 13.00 часа. Двама водолази ще скочат в морето от моста, за да извадят водорасли и предмети, които открият на морското дъно. А с помощта на своята фантазия учениците ще превърнат намереното в произведение на изкуството.

Събитието се реализира в рамките на проект "Изследвания, методики за почистване, икономическа оценка и пилотно приложение за цъфтеж на макроводорасли", с акроним MACRO CLEAN и номер VSB00584. Дейностите по него се финансират от Европейски съюз чрез програма "ИНТЕРРЕГ NEXT

Черноморски басейн 2021-2027". Партньор по проекта е Шуменският университет "Епископ Константин Преславски".

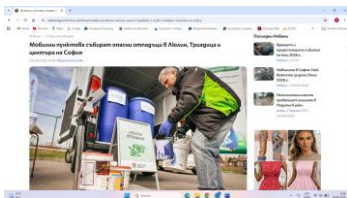
Проектът е насочен към изследване и създаване на пилотни реализации за икономическо използване на макроводораслите, като същевременно се предотвратява и смекчава въздействието на човешките дейности върху еутрофикацията и цъфтежа на макроводораслите в Черноморския регион.

Събитието в Бургас, в която ще участват водолази и 50 ученици от НУМСИ "Проф. Панчо Владигеров" има за цел да повиши осведомеността относно опазването на морската среда и устойчивото управление на микрозамърсителите.

Източник: Столица

Заглавие: Мобилни пунктове събират опасни отпадъци в Люлин, Триадица и центъра на София

Линк: <https://stolica.bg/stolichna-obshtina/mobilni-punktove-sabirat-opasni-otpadatsi-v-lyulin-triaditsa-i-tsentara-na-sofiya>

Текст: Столичани ще могат да изхвърлят опасни отпадъци от домакинствата си в рамките на тридневна акция, организирана от Столичния инспекторат.

Мобилни пунктове ще бъдат разположени на три различни локации в града от 4 до 6 юни 2026 г.

Организаторите призовават гражданите да бъдат отговорни към природата и да не допускат опасни химикали и препарати да попадат в обикновените контейнери за смет или в околното пространство.

График и локации на мобилните пунктове:

4 юни (четвъртък): От 8:30 до 16:00 ч. на бул. "Захари Стоянов" № 15, пред сградата на районната администрация "Люлин".

5 юни (петък): От 8:30 до 16:00 ч. на ул. "Париж" № 5, на паркинга пред Столичния инспекторат.

6 юни (събота): От 9:00 до 15:00 ч. на бул. "Петко Каравелов", в близост до ул. "Забърде" в район "Триадица".

Какво можете да предадете в пунктовете?

Гражданите могат да се освободят напълно безплатно от следните видове опасни отпадъци, генерирани в домовете им:

- Лакове и бояджийски материали;

- Домакински препарати, битова химия и мастила;
- Препарати за растителна защита, както и техните замърсени опаковки;
- Фармацевтични продукти и лекарства с изтекъл срок на годност;
- Луминесцентни тръби и други предмети, съдържащи живак (например стари термометри).